

ဖောက်လွဲဖောက်ပြန်လုပ်တတ်သောစိတ်

အနဝဋ္ဌိတ စိတ္တဿ၊ သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတော။
 ပရိပ္ပဝ ပသာဒဿ၊ ပညာ န ပရိပူရတိ။
 အနဝဿုတ စိတ္တဿ၊ အနန္ဒာဟတ စေတသော။
 ပုညပါပ ပဟီနဿ၊ နတ္ထိ ဇာဂရတော ဘယံ။

အနဝဋ္ဌိတ စိတ္တဿ = တည်တံ့သောစိတ် မရှိသော၊ သဒ္ဓမ္မံ = သူတော်
 ကောင်းတရားကို၊ အဝိဇာနတော = မသိတတ်သော၊ ပရိပ္ပဝ ပသာဒဿ =
 နည်းပါးသောကြောင့် ပက်လက်ပေါလောများသော သဒ္ဓါယုံကြည်ခြင်းရှိသော၊
 ပုဂ္ဂလဿ = ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပညာ = လောကီ လောကုတ္တရာ ပညာသည်၊ နပရိပူရတိ
 = မပြည့်စုံ။

အနဝဿုတ စိတ္တဿ = ရာဂဖြင့် မစွတ်စိုသောစိတ်ရှိသော၊ အနန္ဒာဟတ
 စေတသော = ဒေါသဖြင့် မထိပါးသော စိတ်ရှိသော၊ ပုညပါပ ပဟီနဿ =
 ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ပယ်ပြီးထသော၊ ဇာဂရတော = သဒ္ဓါစသောငါးပါးသော
 နိုးကြားခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံထသော၊ ခိဏာသဝဿ = ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊
 ဘယံ = ကိလေသာဟူသော ဘေးရန်သည်၊ နတ္ထိ = မရှိ။

ဓမ္မပဒ - ဂါထာ - ၃၈၊ ၃၉။

မခိုင်တည်သော စိတ်ရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို မသိထ
 သော၊ စိတ်၏ အကြည်ဓာတ် တုန်လှုပ်ချောက်ချား၍ နေထသောသူအား ပညာ
 သည် မပြည့်။

ရာဂဖြင့် မစွတ်စိုသော စိတ်ရှိသော၊ ဒေါသဖြင့် မရိုက်ခတ်သော စိတ်
 ရှိသော၊ ကောင်းမှု - မကောင်းမှုတို့ကို ပယ်ပြီးထသော၊ မောဟတည်းဟူသော
 အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးထပြီးသောသူအား ဘေးသည်မရှိ။

ဦးမင်္ဂလာသည် ဤဂါထာ၌ မြတ်စွာဘုရားသခင် ဟောဖော်တော်မူသော စိတ်
 တစ်မျိုးကို တွေ့ရပါသည်။

ထိုစိတ်ကား - ခြေဖဝါးကဲ့သို့ တသမတ်တည်းမနေဘဲ လက်ဖဝါးကဲ့သို့
 မှောက်ချည်လှန်ချည် ပြောင်းတတ်သောစိတ်၏ သဘာဝတစ်မျိုးဖြစ်သည်။

ထွေထွေရာရာကို ကြံစည်တတ်သောစိတ်၊ အကြောင်းအရာတစ်ခုတွင်သာ စူးစိုက်
 နစ်မြုပ်အောင် ကြံစည်တတ်သောစိတ်တို့နှင့် မတူသော စိတ်တစ်မျိုးမှာ အကြောင်းအရာ

တစ်ခု၌ ပြတ်ပြတ်သားသား မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘဲ ‘ရှုံ့ချည်နှပ်ချည်’၊ ‘ခုတစ်မျိုး ခုတစ်မျိုး’ ဖောက်ပြန်တတ်သောစိတ်ကို ယခုဂါထာ၌ ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လူတို့သည် တွေဝေတတ်သောမောဟကို အပြတ်အသတ် အနိုင်မယူနိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး မျက်လှည့်ဆရာ၏ အတတ်ပညာကို အထင်ကြီးစွာ လက်ခံယုံကြည် နေကြသူများကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြသည်။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်က သာဝတ္ထိပြည်၏ အစွန်အဖျား မထင်ရှားသော ရွာတစ်ရွာတွင် သားမယားနှင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ ဝမ်းစာရှာစားနေရသော လယ်သမား တစ်ယောက်သည် နွားပျောက်၍ လိုက်လံရှာဖွေရာ ရွာနှင့်အတန်ကွာသော ရဟန်းကျောင်း များကို ရောက်သွားလေသည်။ မွန်းတည့်ချိန်ဖြစ်၍ အလွန်ဆာလောင်လှသောကြောင့် ရဟန်းများထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ ဆွမ်းကျွန် ဟင်းကျွန်ကလေးများကို တောင်း၍ စားရ သည်။ ရဟန်းများ၏ ဆွမ်းမှာ ဆန်ရင်းဆန်ကောင်းများနှင့် ချက်ထားသော ထမင်းများ ဖြစ်သည်။ ဟင်းတွေကလည်း ဆီနှင့်ပျားနှင့် အသားသီးနှံပွဲရုံ စုံလင်လှသည်။ ဝမ်းက လည်းဟာ၊ ခပ်ဆာဆာနှင့် အရသာရှိလှသော ထမင်းများကို စားပြီးလျှင် ရဟန်းတော် များအား ဤသို့ မေးလျှောက်ကြည့်သည်။

“အရှင်ဘုရားများ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ဒီလိုဆွမ်းမျိုး၊ ဒီလိုဟင်းမျိုး အမြဲခံယူနိုင် ကြပါသလား”

“အို...ဒါယကာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်က နေလို လလို ထင်ရှား နေတဲ့ဟာ ရဟန်းဘိက္ခုတို့မှာ ဆွမ်းအတွက် ဘယ်ကြောင့်ကြစရာ ရှိလိမ့်မလဲ၊ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ယခုလို ဆွမ်းကောင်းဆွမ်းမွန်များသာ ခံယူကြရပါတယ်”

ရဟန်းတော်တို့၏ စကားကိုကြားရသော ထိုအမျိုးသားသည် -

‘ငါက ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူ မဟုတ်လို့ ရဟန်းများကို ဆွမ်းမလောင်းဖူးလို့ မသိတာနေမှာပေါ့၊ ရွာတိုင်း ရွာတိုင်းက ဗုဒ္ဓဝါဒီများကတော့ သူတို့ သူတို့ရဲ့ စားဦးစားဖျား ကောင်းပေ ညွန့်ပေဆိုတဲ့ ဆွမ်းဘောဇဉ် အာဟာရတွေကို သဒ္ဓါဒေယျနဲ့ အမြဲလှူနေကြတာပါကလား၊ ဒီလိုဆိုရင် ရဟန်းများမှာ တစ်ဝမ်းတစ်ခါး တွက်တော့ တစ်သက်လုံး ပူစရာ မလိုတော့ပါဘူး၊ ငါ့မှာဖြင့် မယားနှင့်စားဖို့ နေ့ရှိ သမျှ ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်နေရတယ်၊ တကယ်လို့ မယားကိုစွန့်ပြီး ရဟန်းလုပ်နိုင် ရင် ငါ့အတွက်တော့ ပရိယေသနဒုက္ခတို့မှ တစ်သက်လုံး ကင်းသွားမှာပဲ၊ မယားကို တွယ်တာနေလို့၊ စုံမက်နေလို့ အပင်ပန်းခံပြီး ရှာကျွေးနေရတာ ပင်ပန်းတာနဲ့ ချစ်ခင် ရတာ မမျှနိုင်လောက်အောင်ပါပဲ၊ ငါ့စွန့်တော့မယ်၊ ငါ့စွန့်လို့ သူမငတ်ပါဘူး၊ သူ့မိဘ က ကျွေးလိမ့်မပေါ့’

လယ်သမားက ယခုလိုတွေးပြီး မိမိအား ရဟန်းပြုပေးပါရန် ဘိက္ခုများထံ တောင်းပန်သည်။ ရဟန်းတော်များက လယ်သမားအား ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်ပြီး သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတထင်၍ ရဟန်းပြုပေးလိုက်သည်။ လယ်သမားရဟန်းသည် တရားဘာဝနာ တွင် စိတ်မဝင်စားသော်လည်း ကျောင်းများ၏ ဝေယျာဝစ္စတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ရဟန်းတို့၏ ဝေယျာဝစ္စတို့ကိုသော်လည်းကောင်း ကျေပွန်သူဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလွန် ခင်မင်နှစ်သက်ကြကုန်သည်။

ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဆွမ်း ဘောဇဉ် အာဟာရကောင်းများကို သုံးဆောင်ခဲ့ရ၍ အဆီအသား ပွားတိုးလာသော လယ်သမားသည် မယားကို ပြန်၍အောက်မေ့လွမ်းဆွတ် လာလေ၏။

သတိမဝင် ပစ္စဝေက္ခဏာမတင်ဘဲ သုံးဆောင်သော အမြိုက်အရသာဆွမ်းများ၏ သြဇာသည် ရာဂဖြစ်၍ ထိုးကျင့် နှိပ်စက်တတ်လေပြီ။

ငယ်စဉ်ကတည်းက အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်သို့ မဆင်းသက်ခဲ့ဘဲ ပဗ္ဗဇိတ ဥပသမ္ပဒကံဆောင်သော (ငယ်ဖြူ) ရဟန်းသည် ထိုရာဂ၏ အန္တရာယ်ကို ကွင်းရှောင်ရန် လွယ်ကူနိုင်သော်လည်း သားမယားနှင့် ကာမဘောဂီ လောကီချမ်းသာ (အတု) ကို ခံစားခဲ့ဖူးသော (တောထွက်) ရဟန်းများ၌ သီလသံဝရ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရတို့ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရာတွင် မာရ်နတ်၏ စစ်သည်တော်များက မခံမရပ်နိုင်အောင် ထိုးစစ်ဆင်တတ်ကြသည်။

သေသောက်ကြူးသူသည် ချဉ်စော်ပူစပ်သော သေအရက်ကို မရွံခြင်း၊ ဘိန်းစား သည် စိမ်းရွှေရွှေ စပ်ခါးခါးဖြစ်သော ဘိန်းကို မရွံတတ်ခြင်း၊ ငါးပိကြိုက်သူသည် ပုပ် ဟောင်သော ငါးပိကို မရွံတတ်ခြင်း၊ အန္တပုထုဇဉ်တို့သည် အသုဘဖြစ်သော အတ္တဘော ကို မရွံတတ်ခြင်းဟု မရွံတတ်သူလေးဦးကို မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားက မဃဒေဝလင်္ကာ ကြီးတွင် ဤသို့ စပ်ဆိုထားသည်။

“လူတွင် အထူး၊ သောက်ထုတ်ကြူးတို့၊ အမူးအမက်၊ သေအရက်၌၊ နှစ်သက် လိုလား၊ သောက်စားမြဲမြဲ၊ ခါတရံမျှ၊ မရွံတတ်ခြင်း။ နံ့ဖျင်းလွန်စွာ၊ ပညာရှားပါး၊ လူ့ဘိန်းစားလည်း စပ်ခါးစိမ်းဆွံ့၊ ဘိန်းနံ့ကို၊ မရွံတတ်ခြင်း။ ခံတွင်းလျှာကျိုး၊ တစ်မျိုး စရိုက်၊ ငါးပိကြိုက်သူ၊ ထိုသည့်လူလည်း၊ သိုးအူနံ့လှောင်း၊ ထောင်းထောင်း ပွက်လျှံ၊ ငါးပုပ်နံ့ကို၊ မရွံတတ်ခြင်း။ အလင်းမယှဉ်၊ ပုထုဇဉ်တို့၊ အစဉ်မိုက်မှား၊ တဏှာအားဖြင့်၊ ယောက်ျားမိန်းမ၊ ကိုယ်ကာယ၏၊ အသုဘစစ်၊ ပုပ်ဟောင်ညစ်ကို၊ လွန်ချစ်ရောပြီ၊ သက်လုံးနံ့၍၊ မရွံတတ်ခြင်း၊ ဤလေးသင်းကား၊ မယွင်းတူမျှ၊ ဟူစကြ၏”

လယ်သမားမှဖြစ်သော တောထွက်ရဟန်းသည် မယားဟောင်းကို အောက်မေ့ လွမ်းဆွတ်လာသောကြောင့် သီတင်းသုံးဖော်များထံ တောင်းပန်၍ လူထွက်ကာ မိမိ အိမ်ရာသို့ ပြန်ခဲ့လေပြီ။

မယားထံ ပြန်ရောက်သည်ဆိုလျှင်ပင် မယားစာ သားစာအတွက် နွားနှင့်ဖက်၍ ရုန်းကန်ရပြန်လေသည်။ ပင်ပန်းလိုက်သည်မှာ ပြောဖွယ်ရာမရှိ။ စားရသည်မှာလည်း ထမင်းကောင်း ဟင်းကောင်း မဟုတ်၊ တောရွာနေပုဒ်အလိုက် မသေထမင်း မသေဟင်း များသာ ဖြစ်ချေသည်။

တစ်ရက်မှသည် နှစ်ရက်၊ နှစ်ရက်မှသည် သုံးရက်လွန်သောအခါ အာဟာရမှ ချို့တဲ့၍ ပိန်လှီသောခန္ဓာကိုယ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ လူဝတ်ကြောင်၏ ဒုက္ခနှင့် ရဟန်းတို့၏ သုခကို နှိုင်းယှဉ်မိပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် အနေဆင်းရဲ အစားဆင်းရဲသောအိမ်မှ ထွက် ခဲ့ပြီးကာ ရဟန်းများထံ ရောက်ခဲ့ပြန်သည်။

“တပည့်တော်ကို ရဟန်းပြုပေးတော်မူပါဦး” ဟု တောင်းပန်ပြန်သည်။ ရဟန်း တို့ကလည်း သံဝေဂရလာပြီဟု ထင်မှတ်ကာ ရဟန်းပြုပေးကြပြန်သည်။ ရဟန်းဖြစ် ပြန်တော့လည်း ကျောင်း၏ ဝေယျာဝစ္စ၊ ရဟန်းတို့၏ ဝေယျာဝစ္စများကို တစ်စုံ တစ်ခု မျှ လစ်ဟင်းခြင်း မရှိရလေအောင် ဆောင်ရွက်နေသဖြင့် ရဟန်းများက နှစ်ထောင်း အားရ ရှိကြပြန်သည်။

ဆွမ်းကောင်းဟင်းကောင်းနှင့် ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာ ကျန်းမာတောင့်တင်းလာပြန် သောအခါ သိက္ခာချ၍ မိန်းမထံ ပြန်သွားပြန်လေသည်။ ဤသို့နှင့် သာသနာတော်ကို ‘ထွက်ချည်ဝင်ချည်’ လုပ်ကာ အိမ်နှင့်ကျောင်း တစ်လှည့်စီ နေခဲ့လေ၏။

ထိုသို့ စိတ်သွားရာကိုယ်ပါ အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ သွားလိုက်ပြန်လိုက် လုပ်နေ ရကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းလူထွက်အား စိတ္တဟဋ္ဌဟု အမည်ပေးကြသည်။

အဓိပ္ပာယ်မှာ စိတ်သွားရာ အာရုံသို့လိုက်တတ်သော (ဝါ) စိတ်အလိုသို့ လိုက် တတ်သောသူဟူသတည်း။

ထိုအမျိုးသားသည် ရဟန်းဘဝ၊ လူ့ဘဝသို့ ခဏခဏ တုံ့ခေါက်မကြာ လူးလာ စဉ်ပင် မယားကိုယ်ဝန်ရှိခဲ့လေ၏။

တစ်နေ့သောအခါ ခုနစ်ကြိမ်မြောက် ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင့်တမိပြန်သည်။ လယ်တော၌ ထွန်နှင့်နွားကို ထားခဲ့ပြီးကာ သိုမှီးထားသော မိမိသင်္ကန်းကိုယူရန် အိမ် သို့ ပြန်ခဲ့လေသည်။

မယားဖြစ်သူသည် ရင့်မာသောကိုယ်ဝန်ကြီးဖြင့် အိပ်ခန်းတွင်း၌ ပစ်စလက်ခတ် အိပ်ပျော်နေရာ ဝတ်သောအဝတ် ကင်းကျွတ်လျက်ရှိ၏။ ခံတွင်းမှလည်း အရိအရွဲ ယိုစီးနေ၏။ နှာခေါင်းမှ တရူးရှူး အသံမည်၏။ ခံတွင်းသည် ဟင်းလင်းပွင့်လျက်နေ၏။

စိတ္တဟဋ္ဌ အမျိုးသားသည် ထိုမိန်းမအား ဖူးဖူးယောင်သော အကောင်ပုပ်၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ ရွံရှာစက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု ထင်လာလေ၏။ ‘ဤခန္ဓာကိုယ်ကား အမြဲမရှိ အနိစ္စ၊ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခသဘောရှိ၏’ ဟု အမှတ်သညာကိုရ၍ ‘ငါသည် ဤမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ရဟန်းပြုပြီးလျှင် ဤမိန်းမကို အမှီပြု၍ ရဟန်းအဖြစ်၌ တည်တဲ့ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ ဤတစ်ခါကား သူ့ကို အာလယပြတ်သဖြင့် ရဟန်းဘဝတွင် မြဲတော့အံ့’ ဟု ရင်ခွင်၌ သင်္ကန်းကို ကပ်ကာ အိမ်မှထွက်သွားလေ၏။

ထိုယောက်ျား၏အိမ်နှင့် မနီးမဝေးတွင်နေသော ယောက္ခမသည် သမက်ထွက် သွားသည်ကို မြင်လိုက်သဖြင့် -

‘အင်း...ငါ့သမက်တော့ ရဟန်းတစ်ခါပြုဖို့ ထွက်သွားပြန်ပါပကော၊ သူ့မယား

သိမှ သိပါလေစ' ဟု သမီးကိုပြောရန်လာခဲ့ရာ ပိုးလိုးပက်လက် ပစ်စလက်ခတ် အိပ်ပျော်နေသော သမီးကိုမြင်လျှင် မိမိ၏သမက်သည် 'ဒီတစ်ခါဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာသွားလေပြီ' ဟု အကဲခတ်နိုင်လေသည်။

ထို့ကြောင့် သမီးကိုနှိုး၍ ပြောသောအခါ သမီးက စိုးစဉ်းမျှ သောကမဖြစ်ဘဲ-
“အမေကလည်း ပူတတ်ရန်ကော၊ အမေ့သမက်က နှစ်ရက်သုံးရက်တစ်ခါ ရဟန်းလုပ်လိုက်၊ အိမ်ပြန်လိုက်နဲ့ အပျော်တမ်း ရဟန်းဝတ်နေတာပါ။ သန်ဘက် ဖိန်းနွဲ့ကျရင် ကတုံးလေးပွတ်ပြီး ပြန်လာမှာပါအမေရဲ့” ဟု အိပ်ချင်မူးတူးနှင့် ပြန်ပြောလေသည်။

စိတ္တဟဋ္ဌ အမျိုးသားသည် ကျောင်းသို့သွားရာ လမ်းခရီးမှာပင် 'အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ' ကို ဆင်ခြင်၍ သောတာပန်ဖြစ်သွားလေသည်။ ကျောင်းရောက်၍ ရဟန်းများကို ရဟန်းပြုပေးပါရန် တောင်းပန်သည့်အခါ 'တန်ပါတော့ အမောင် စိတ္တဟဋ္ဌရယ်၊ အသင်ရဟန်းဝတ်တာက ရှုံ့ချည်နှုပ်ချည်၊ ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်နှင့် ဆံချပေးရတာ အကြိမ်အခါ များလွန်းတော့ သင့်ဦးခေါင်းဟာ သင်တုန်းဓားသွေးတဲ့ ဓားသွေးကျောက်နှင့်တောင် တူနေပါပြီ၊ ငါတို့ကို အမှုမရှာချင်ပါနဲ့တော့” ဟု ငြင်းဆန်ကြလေသည်။

စိတ္တဟဋ္ဌက “တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် ဤတစ်ခါသာ ရဟန်းပြုပေးတော်မူကြပါကုန်၊ သင်္ကန်းဝတ်ဖြင့် အရိုးထုပ်ပါတော့မည်ဘုရား” ဟု အခိုင်အမာ လျှောက်ထားလေသည်။

ရဟန်းများက “သူလျှောက်တင်သည့်အတိုင်း မြဲလဲမြဲရော၊ မမြဲလို့ လူထွက်ပြန်လည်း ရဟန်းအဖြစ်နှင့်နေတုန်းကာလလေးမှာ သံဃာဝေယျာဝစ္စ၊ ကျောင်းပရိဝုဏ်ဝေယျာဝစ္စတို့ကို စေ့ငအောင် လုပ်ပေးလေ့ရှိပေသားပဲ” ဟု ရဟန်းပြုပေးကြပေသည်။

စိတ္တဟဋ္ဌမထေရ်သည် သောတာပန်အခြေခံမဂ်သို့ ဆိုက်ပြီးခဲ့သည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းပြု၍ နှစ်ရက်သုံးရက်မျှအကြာတွင် ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအစစ်ဖြစ်သွားလေ၏။

ဤတစ်ခါကား - လက်ဖဝါးလိုမှောက်ချည်လှန်ချည် ဖောက်ပြန်တတ်သည့်စိတ်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား အနိုင်ယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသတည်း။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမှစ၍ သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းများသည် ဤတစ်ခါတွင်ကား သာသနာ၌ အနေကြာသော စိတ္တဟဋ္ဌ မထေရ်အား အံ့ဩနေကြသည်။ အထူးအဆန်း ဖြစ်နေကြသည်။

“ဘယ့်နှယ်လဲ ငါ့ရှင်၊ သည်တစ်ခါတော့ ခပ်ကြာကြာလေးနေသားပဲ၊ ဘယ်တော့လောက် မိန်းမထံ ပြန်သွားဦးမှာလဲ” ဟု ကျီစယ်ကြသည်။ အာသဝေါကင်းကွာနေသော ရဟန်းဖြစ်ကြောင်း မရိပ်မိကြ၍ဖြစ်သည်။

“အရှင်ဘုရားတို့၊ ယခင်ယခင်က ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပြန်သွားခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအချိန်မှာတော့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းသည် တပည့်တော်အား ပြတ်ခဲ့ပါပြီ၊ ထို့ကြောင့် မသွားသောသဘောရှိသောသူတို့အတိုင်း ဖြစ်ရပါပြီ” ဟု တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် လျှောက်ထားလိုက်သည်။

ထိုစကားသည် သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတို့အတွင်း ပြဿနာကြီးတစ်ခု ဖြစ်သွားလေပြီ။

“ဘယ့်နှယ်လဲ - ဘယ်လိုလဲ - စိတ္တဟဋ္ဌကိုယ်တော်က အရိယာစကားပြောနေပါပေါ့လား၊ သူ့ရဟန္တာဖြစ်နေပြီလား။”

“မယားထံ ခဏခဏ ပြန်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သည့်လောက်မြန်မြန်ကြီး ရဟန္တာဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။”

“ဖြစ်တော့ကော ကိုယ်တော်တို့ သိနိုင်လို့လား။”

“တရားတော်ဆိုတာ အကာလိက အချိန်အခါ မရွေးပါဘူး၊ အခုတစ်လော စိတ္တဟဋ္ဌကိုယ်တော်ကိုကြည့်ရတာ အလွန်တည်ငြိမ်ပြီး လျှို့ဝှက်ဝှက် သိပ်သိပ် သည်းသည်း ရှိနေတယ်။”

ဤစကားများဖြင့် ရဟန်းအချင်းချင်း အချေအတင် ဖြစ်နေကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုဝိဝါဒကို ငြိမ်းအေးကြစေရန် ဘုရားထံတော်သို့ သွားရောက်၍ အဆုံးအဖြတ်ခံကြလေသည်။

“မြတ်စွာဘုရား၊ စိတ္တဟဋ္ဌ မထေရ်သည် ရဟန်း ခဏခဏဝတ်၍ ထိုမှတစ်ဖန် ရဟန်းဘဝမှထွက်၍ မိန်းမထံ ခဏခဏ ပြန်ပါသည်။ ထိုသို့ ခဏခဏ ပြန်ပြီးသည့်နောက် ခဏခဏပင် ပြန်လာ၍ ရဟန်းဝတ်ပြန်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု နောက်ဆုံး တပည့်တော်တို့က ကျီစယ်စကားဆိုသည့်အခါ ထိုရဟန်းသည် အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လေသကဲ့သို့ စကားကို ပြန်ကြားပါသည်။ တပည့်တော်တို့ မည်သို့ မှတ်ယူရပါမည်လဲ အရှင်ဘုရား” ဟု လျှောက်ကြလေသည်။

သဗ္ဗညုတမြတ်စွာဘုရားသည် ဆင်ခြင်တော်မူပြီးသည့်ကာလ -

“ချစ်သား ရဟန်းတို့၊ ထိုရဟန်းဆိုသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ ဤ ငါ့သားသည် မိမိ၏ တည်တံ့သောစိတ်မရှိသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို မသိသေးသောအခါ၌လည်းကောင်း အိမ်နှင့်ကျောင်းသို့ လူးလာတုံ့နှင်း သွားလာခြင်းကို ပြု၏။ ယခုအခါ၌ ထိုငါ့သားရဟန်းသည် ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ပယ်အပ်ပြီ” ဟု မိန့်တော်မူ၍ ဤဝတ္ထုအစ၌ ဖော်ပြခဲ့သော ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဦးမင်္ဂလာသည် ရှုံ့ချည် နှပ်ချည်ဖြစ်တတ်သော စိတ်သဘာဝကို ဤသို့တွေ့ရပြီး သည့်နောက် မြတ်စွာဘုရားပင်လျှင် အလောင်းတော်ကြီး ကုဒါလပဏ္ဍိတဘဝက ဤစိတ္တဟဋ္ဌမထေရ်ကဲ့သို့ ‘ချီတုံ ချတုံ’ ဖြစ်ခဲ့ရဖူးကြောင်း အတိတ်ဝတ္ထုကို ဤသို့ တွေ့ရပြန်လေသည်။

ရဟန်းများသည် ခြောက်ကြိမ် ခြောက်ခါ လူထွက်ပြီး ခုနစ်ကြိမ်မြောက်သော ရဟန်းဘဝတွင်မှ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ရသော စိတ္တဟဋ္ဌမထေရ်၏ အကြောင်းကို အချင်းချင်းပြောဆိုနေကြရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွလာတော်မူ၍ ထိုစကားနှင့် စပ်လျက် ဤသို့ ဟောပြောတော်မူလေသည်။

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ပြောင်းစေ့မျိုးကောင်း တစ်ကွမ်းစား ဝက် (တစ်စလယ်ဝက်) နှင့် ပေါက်တူးတစ်လက်ကို ပိုင်သော ရသေ့တစ်ပါးရှိလေသည်။ ထိုရသေ့၏အမည်မှာ ကုဒါလပဏ္ဍိတတွင်၏။ အဓိပ္ပာယ်ကား ပေါက်တူးကို ပိုင်သော ပညာရှိဟု ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

မိုးဦးကျလာ၍ ပျော့ပျောင်းနူးညံ့သော မြေဩဇာတို့ကို တွေ့ရလျှင် ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်ဖြင့် ကြောင့်ကြမဲ့မနေနိုင်မှု၍ လူထွက်ပြီးလျှင် ပြောင်းမျိုးကောင်း မပျက်စိမ့်သော ငှာ ပေါက်တူးဖြင့် ထွန်ယက်မြေဆွ၍ ပြောင်းမျိုးကို စိုက်လေသည်။ အပင်ငွားငွား ကြီးထွားစိမ်းစိုလာသည်ကိုကြည့်၍ အားရနှစ်သက်ခဲ့ရသည်။ ပြောင်းမျိုးအောင်မြင်သည် ကို ပီတိဖြစ်ရသည်။

ပြောင်းများကို ရိတ်သိမ်းပြီးသည့်အခါတွင် မျိုးအလိုငှာ တစ်ကွမ်းစားဝက်ကိုသာ ချန်၍ လုံလောက်စွာ သုံးဆောင်ရလေသည်။ ထိုကိစ္စ ပြီးသွားသောအခါကား - လူ့ဘဝတွင် နေ၍ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်းဟု ရသေ့ပြန်၍ ဝတ်ပြန်သည်။ ထိုသို့ ဝတ်ပြီး၍ မိုးကျလာပြန်လျှင် ပြောင်းမျိုးကောင်း မပျက်စေရန် လူထွက်၍ ယာသမား လုပ်ပြန်လေသည်။ ယာကိစ္စပြီးသောအခါ ရသေ့ဝတ်ပြန်သည်။ ဤသို့အားဖြင့် ခြောက် ကြိမ် ခြောက်ခါ ရသေ့ဝတ်လိုက် လူထွက်လိုက်ဖြင့် လုပ်ပြီး -

‘ငါ့မှာ ဤပေါက်တူးတုံးကလေးနှင့် ပြောင်းမျိုးစေ့ တစ်ကွမ်းစားဝက်လောက် ရှိနေခြင်းကြောင့် ကိလေသာဖြစ်၍ ရသေ့အဝတ်နဲ့ မမြဲနိုင်ဘဲရှိနေသည်။ ဤအခါတွင် တော့ ပြောင်းမျိုးစေ့နှင့် ပေါက်တူးကို အပြီးအပြတ်စွန့်လွှတ်လိုက်တော့အံ့’ ဟု ပြတ် ပြတ်သားသား ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။

ကုဒါလပဏ္ဍိတရသေ့သည် ပုဆိုးစတစ်ခုဖြင့် ပြောင်းစေ့များကိုထုပ်၍ တစ်ဖက် သော ပုဆိုးစတွင် ပေါက်တူးရိုးကို ချည်ကာ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းပါးသို့သွားသည်။ ထိုဂင်္ဂါ မြစ်ကမ်းပါးကို ကျောခိုင်းပြီးသကာလ ပြောင်းမျိုးစေ့နှင့် ပေါက်တူးကို ဦးခေါင်းထက်၌ သုံးကြိမ်သုံးခါ ဝှေ့ယမ်းပြီး မျက်စိကို စုံမှိတ်၍ မြစ်ဖက်သို့လှည့်ကာ တစ်အားကုန် လွှင့်ပစ်လိုက်လေ၏။ ရေထဲသို့ ပေါက်တူးကျသွားသံကို ကြားလိုက်ပြီးသည့်နောက် အတန် ကြာအောင် မျက်စိဖွင့်၍ မကြည့်ပေ။ မတော်၍ ကြည့်မိလျှင် ကျသည့်နေရာကိုမြင်၍ ပေါက်တူးနှင့် မျိုးစေ့ကို ငုပ်ယူ၍ရလျှင် ယူချင်နေပေဦးမည်။

ကုဒါလပဏ္ဍိတ မျက်စိဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအချိန်တွင်ကား ဂင်္ဂါမြစ်ရေသည် အမှတ်မရှိ စီးမြိစီးနေပေပြီ။ ပေါက်တူးကို ပြန်ယူချင်၍မရတော့၊ ယူချင်သည့်စိတ်လည်း မရှိတော့၊ ပြတ်သားသွားပြီ၊ ရှင်းလင်းသွားပြီ၊ ပေါ့ပါးသွားပြီ။

ထို့ကြောင့် - ‘ငါအောင်ပြီ-ငါအောင်ပြီ’ ဟု နှစ်ခွန်းဆင့်ကြုံးဝါးကြွေးကြော် လိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်မှာ ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် ပစ္စန္ဒရစ်မြို့စွန် ရွာဖျားတို့၌ ပုန်ကန် သောင်းကျန်းနေသော သူပုန်ရန်ကို အပြတ်အသတ် နှိမ်နင်းအောင်မြင်ပြီး၍ နိုင်ငံတော်

သို့ ပြန်လာသည့်အခါ ဖြစ်လေသည်။ မင်းကြီးသည် ကုဒါလပဏ္ဍိတရသေ့၏ ‘အောင်ငြိ’ ဟူသော ကြွေးကြော်သံကို ကြားရသောအခါ လွန်စွာစိတ်လှုပ်ရှားသွားရလေသည်။

“ဘယ်လိုလဲ၊ ဘယ်သူက ဘာကို အောင်လို သံကုန်ဟစ်လိုက်တာလဲ၊ ပြည်လေး ပြည်မွှား၏ ရန်ကို အောင်မြင်သူသည် ငါသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထိုအသံသည် ငါ့ကို အန်တုကာ ကြွေးကြော်သည့်အသံဖြစ်လေသလော၊ ငါ့ကို စစ်ကြေညာခြင်း သဘောပေလော” ဟု အသံလာရာသို့ စူးစမ်းလေသည်။

ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းဘေးတွင် တစ်ယောက်တည်းသော ရသေ့ကို တွေ့ရသဖြင့် -
“အောင်ငြိဟု အော်သူမှာ အသင်ပင်ဖြစ်သလော” ဟု မေးစစ်တော်မူသည်။

“မှန်၏၊ အောင်ငြိဟု ငါအော်၏”

“အသင်က ဘာကို အောင်သနည်း၊ အောင်သူအစစ်မှာ ငါသာဖြစ်၏။ ယခုပင် သူပုန်တို့ကို တိုက်ခိုက်အောင်နိုင်လာသူဖြစ်၏”

“အသင်မင်းကြီး၏ အောင်ခြင်းကား အပရန်ကိုသာ အောင်မြင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုရန်သူထက် နှိမ်နင်းရန်ခက်လှသော မွှေးရာပါဗိဇြေဖြစ်သော ကိုယ်တွင်းသဘာဝ ကိလေသာ ကို အောင်မြင်သူသာလျှင် အောင်မြင်သူတို့၏ အောင်မြင်သူဖြစ်၏” ဆိုပြီးလျှင် ဈာန် ကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍ ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေတော်မူလိုက်သည်။

ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် ရှင်ရသေ့၏ တရားကို ကြားနာရပြီးလျှင် မိမိ၏ အခြွေအရံနှင့်တကွ ရသေ့ရဟန်းဖြစ်ကြလေကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ထိုသို့ အတိတ်ကို ဆောင်ပြီးသော် ရဟန်းတို့အား ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသည်။

“ချစ်သားရဟန်းတို့ - ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၌ ဖြစ်ပေါ်သော ကိလေသာ စိတ်သည် အစိုင်အခဲကိုယ်ထည် ဒြပ်ပမာဏအားဖြင့် မရှိ၍သာ တော်တော့သည်။ အကယ်၍များ ရှိဘိမူကား လူတစ်ယောက်၏ ကိလေသာစိတ်သည် စကြဝဠာထက် မကအောင် ကျယ်ဝန်းပေလိမ့်မည်။ ဗြဟ္မာ့ပြည်ထက် မြင့်မောက်နေပေလိမ့်မည်။ ထိုကိလေသာတို့သည် ဤမျှလောက် ဝန်လေး၏။

ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ယောက်ျားအာဇာနည်ဖြစ်သော ငါကဲ့သို့သော သူကိုပင် ချောက်ချားစေကုန်၏။ ကြွင်းသောသူတို့၌ ဆိုဖွယ်ရာမရှိ။

“ငါ့ကိုယ်တိုင်ပင် တစ်ကွမ်းစားဝက် (တစ်စလယ်ဝက်) မျှသော ပြောင်းမျိုးနှင့် အသွားတုံးသော ပေါက်တူးကို အမှီပြု၍ ခြောက်ကြိမ်တိုင်အောင် ရသေ့ရဟန်းပြုပြီး လူထွက်ဖူးလေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

ဦးမင်္ဂလာသည် ယနေ့အသက်အရွယ်အထိ ပဗ္ဗဇ္ဇိတဒုလ္လဘ အဖြစ်ကို နှစ်ကြိမ် နှစ်ခါ ရခဲ့ဖူးပါသည်။ ပြတ်ပြတ်သားသား မရှိခဲ့၍ (ဝါ) ‘အပြတ် မချ’ နိုင်သဖြင့် အရပ်ထဲ ပြန်ခဲ့ရလေသတည်း။

